

Nepriklausoma LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Authorized as second class mail, Post Office Dept., Ottawa

Už išlaisvinimą Lietuvos!
Už ištikimybę Kanadai!

FOR LIBERATION OF LITHUANIA!
FOR LOYALTY TO CANADA!

Nr. 23 (89) KAINA 10 ct.

MONTREAL, 1948 m. GRUODŽIO (DECEMBER) MĖN. 3 D.

PRICE 10c. VIII METAI

Karaliskoji kelione atideta

Anglijos karalius Jurgis jau kuris laikas rimtai serga. Jis kenčia dėl kraujo apytakos sutrikimo dešinėje kojoje. Ateinančių metų pradžioje numatytoji karaliaus kelionė į Australiją ir Naująją Zelandiją atidėta neribotam laikui.

Karalius reikalingas ilgo visiško poilsio. Penkių daktarų komisija konstatavo, kad be poilsio ir specialaus gydymo, kuris turi tęstis mėnesiais, gali tekti nupiauti koją.

Po savaitės gydymo, paskutiniame daktarų biuletenyje, skelbiamas šioks toks pagerėjimas.

Anglijos karalius pats mažai kišasi į krašto valdymą, tačiau jo karūna yra simbolinė Britų Imperijos kraštų jungtis, kurios reikšmė tebėra didelė dar ir dabar, demokratijų amžiuje.

Pažymėtina, kad karalių dinastija (giminė) Anglijoje negali užsibaigti, kadangi nesant vyriškų įpėdinių, sostą paveldi moteriški įpėdiniai. Tuo laiku kraštą valdo karalienės arba jų vyrai regentų teisėmis. Dar įdomiau, kad anglų galybės ir klestėjimo laikotarpiai sutapo kaip tik su karalienių valdymu, kaip pav. Elžbietos ir Viktorijos laikotarpiai.

Atidaroma dailes paroda

Š.m. gruodžio mėn. 5 d. 4 val. atidaroma dailininkės Anastazijos Tamošaitienės ir Dailės Studijos studentų darbų paroda.

Parodą atidarys Kanados Rankų Darbų Draugijos pirmininkė Mrs. Lighthall.

Atidarymo metu p-lė Agnė Stravinskaitė padainuos keletą dainelių ir studijos tautinių šokių grupė pašoks tautinius šokius.

Paroda bus atdara iki gruodžio mėn. 12 d., kasdien nuo 3 iki 10 val.

Įėjimas nemokamas.

Kviečiame visą lietuviškąją visuomenę susidomėti naujai gimusios lietuviškos studijos darbais.

NEPRIIMA PAKIETŲ Į RUSŲ ZONĄ

Pašto pakiety siuntimas į Berlyną ir sovietų Vokietijos zoną yra sulaukytas dėl transporto priemonių trūkumo, praneša JAV ir britų kariška vyriausybė.

In Search of Citizens (PILIEČIŲ BEIEŠKANT)

Šitokia antrašte "The Canadian Broadcasting Corporation" pradeda paskaitų seriją, specialiai pritaikintą naujai atvykusiems į Kanadą imigrantams. Paskaitos per radiją bus skaitomos kiekvieną antradienį, pradedant lapkričio mėn. 30 d. ir baigiant sausio mėn. 4 d. Stočių tinklas ir laikas nurodytas kartu su šiuo numeriu siunčiamame priede.

Svarbiausios paskaitų temos: "Kada būsi kanadiečiu", "Paslėptas dangus", "Tikrasis užsiėmimas" ir kitos.

Paskaitų ciklą remia įvairios Dominijos ir provincijų valdžios įstaigos.

Dar dėl IRO apmokamu kelionės išlaidų

Patirta kad IRO (Ottawa, 100 Spark St.) tikrai apmoka tokių šeimų keliones, kurios atvyksta iškvietus tremtinių dirbančių pagal darbo sutartis. Kvietėjui reikia užmokėti tik už kelionę geležinkeliu nuo uosto iki gyvenamosios vietos. Žinoma, gavęs reikalingą kelionę apmokėti, suinteresuotasis turi laišku arba asmeniškai kreiptis ir to prašyti.

Patartina, kuriuos tai liestų, asmeniškai kreiptis į tos įstaigos direktoriaus pavaduotoją arba patį direktorių.

Už šeimas išsikviestas senesnių Kanados gyventojų, kaip buvo pareikšta IRO įstatais, jie negalėtų apmokėti.

Visais atvejais klausimas sprendžiamas individualiai.

Fighting in Lithuania (KOVOS LIETUVOJE)

Šitokia penkių skilčių antrašė išsidėjo platų straipsnį apie kovojančią Lietuvą ir jos partizanus didžiausias Kanados katalikų savaitraštis, "The Ensign", (tiražas 100.000) lapkričio mėn. 13 d. numeryje.

Straipsnis pailiustruotas nuotraukomis — "Kauno vaizdas", "Grėbėjos" ir "Karo Muziejus".

Jame plačiai aprašomos lietuvių partizanų kovos su raudonaisiais okupantais, rusų teroras ir mūsų tautos kančios. Visa tai pavaizduota ištraukomis, iš raporto, kurį atnešė į Vakarų Europą vienas Lietuvos Vadavimo Armijos karininkas.

KATALIKŲ ŽUDYMAS LIETUVOJE

VATIKANAS. — Il Giornale della Sera, nepriklausomas dienraštis Romoje paskelbė, kad šv. Tėvas Pijus XII gavo iš Lietuvos laišką, kuriame pranešama, kad daugiau šimto tūkstančių katalikų Lietuvoje okupanto jau išžudėta.

Sovietu sauvaliavimo auka

Oksana Kosenkina, buv. Sovietų mokyklos mokytoja, stumiamoje kėdėje, apsupta ligoninės personalo, pasiruošusi apleisti Rooseveltą ligoninę, New Yorke. Ji š.m. rugpjūčio mėn. 12 d. išsoko pro langą ir laisvę iš Rusų konsulato trečiojo aukšto. Būdama ligoninėje ji parašė savo gyvenimo istoriją, su kuria tikisi susidaryti pajamų didžiulei ligoninės sąskaitai apmokėti.

KANADA PIRMAUJA

Washington, XII.1. — JAV su pasigėrėjimu pripažįsta, kad Atlanto Pakto sudarymo akcijoje pirmauja Kanada.

Politinė apžvalga

Pr. Rudinskas

Dideli įvykiai bręsta Toliuose Rytuose. Nors Gen. Chiang vadovaujama nacionalistinė Kinijos vyriausybė buvo išgarsinusi didelius savo laimėjimus prie Suchow, bet tikrovė jų nepatvirtino. Komunistų pajėgos, užbaigusios Mandžūrijos okupaciją, visu tempu žygiuoja į pietus ir jau abiejose sostinėse Nankingo pusėse pasiekė Yangtzes upę. Nacionalistai pasakubomis traukia visas savo jėgas Nankingui ginti. Nerimo dienas pergyvena vienas iš didžiausių pasaulio uostų ir skaitlingiausių baltųjų apgyventas Kinijos miestas — Shanghai. Jis yra tik apie 200 mylių nuo Nankingo ir jo likimas bus išspręstas su sostinės likimu.

Šituo kritišku momentu į Washingtoną atvyko Gen. Chiang žmona "didžiausias Kinijos diplomatas". Tačiau JAV jau sukišti 4 bilijardai dolerių nesibaigiančiam karui Kinijoje, nepatenkinami rezultatai Graikijoje ir JAV užsiangažavimas Europoje nežada ponai Chiang lengvos misijos. Senatorius Tom Connally, anksčiau buvęs ir vėl būsimas Užsienio reikalams komisijos pirmininkas sausio mėnesio Kongrese, p. Chiang esant pakeliui į Ameriką, pareiškė, kad "Visa Kinija, o ypač generalisimo Chiang turėjo padaryti daugiau apsisąjūsimui nuo komunistų, kaip vėl šauktis JAV pagalbos mušant vienuoliktai valandai."

Laukiama, kad jau šiomis dienomis nacionalistinė Kinijos vyriausybė pasiūlys JAV perimti baigiamo pralošti karo tęsimą prieš komunistus ir įvesti tokią pat karinę kontrolę, kokia buvo prieš pusantrų metų įvesta Graikijoje. Gen. Chiang spaudos atstovams pareiškė, kad jis norėtų matyti vyriausiu Kinijos patarėju Gen. MacArthurą, gauti JAV paramą tolimesniam karo tęsimui ir susilaukti į tai kuo greičiausio atsakymo, kadangi esąs sprendžiamas ne tik Kinijos, bet ir visos Azijos likimas.

JT planus Berlyno blokados reikalui galutinai sumaisė rusų remiami Berlyno komunistai, kurie lapkričio mėn. 30 d. sudarė atskirą Berlyno valdžią "visam miestui", įtraukdami ir vieną—antrą kitų buvusių partijų atstovą. Bijodami ateinančių sekmadienį numatytų miesto rinkimų, jie padarė parinktų sau palankių asmenų mitingą ir paskelbė, kad būsimieji rinkimai yra nulis, kad dabartinė miesto valdžia neteisėta ir kad tik jų parinktieji pareigūnai yra "teisėti" miesto šeimininkai. Tuo būdu ir Berlyne "geležinė uždanga" nusileido galutinai perdalindama miestą į dvi dalis. Berlyno įvykių akivaizdoje kiek sunkoka suprasti JT Saugumo Tarybos tos pat dienos nutarimą, padarytą su paties Višinskio pritarimu, sudaryti technišką ekspertų komisiją valiutos klausimui studijuoti. Valiuta yra kertinis akmuo Berlyno problemos sprendime, tačiau dabar įvykęs miesto skilimas jos suvienodinimą daro nebeįmanomą. Vakarų Sąjungininkai, ryšium su pasku-

tiniais įvykiais Berlyne, gruodžio mėn. 1 d. Saugumo Tarybai įteikė bendrą rezoliuciją, kurioje rezervuoja sau teisę panaudoti visas reikalingas priemones savo pozicijoms Berlyne išlaikyti.

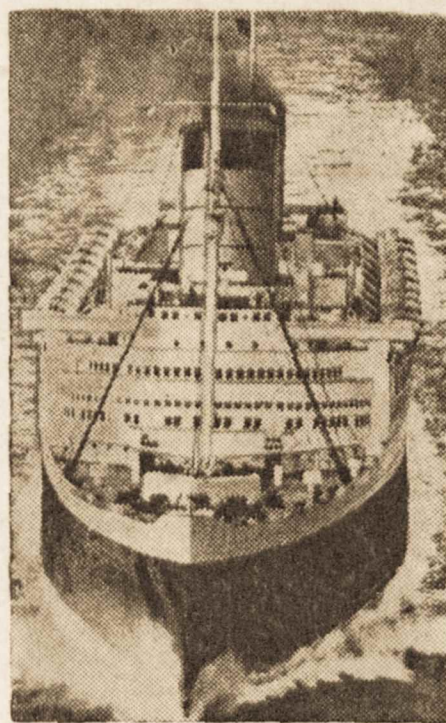
Anglijos atstovas JT Politiniam komitete apkaltino Sovietus, kad su veto teisės piktnaudžijimu sovietai gali suardyti JT. Į tai Višinskis atsakė, kad be veto teisės, kuri esanti paties Rooseveltto pasiūlyta, JT organizacija "neišgyventų nė vienos nakties".

Šios savaitės gale Washingtone prasideda septynių valstybių (5-kių Vakarų Europos, JAV ir Kanados) derybos Atlanto Saugumo pakto sudaryti. Atlanto Pakto taip pat palankios Danija ir Norvegija. Esąs galimas ir Italijos su Portugalija prisidėjimas. Švedija ne tik pati nenori prisidėti, bet bando net atkalbėti Norvegiją ir Daniją, siūlydama sudaryti trijų Skandinavų valstybių karinį paką, pagal kurį jos laikytųsi griežto neutralumo ir gintųsi tik užpuolimo atveju. Ispanija, nors ir užimanti raktinę poziciją, nekviečiama dėl Franko režimo.

Atlanto pakto sudarymo laukiama iki kitų metų pradžios, kadangi beveik visuose kraštuose sausio mėnesyje įvyksta parlamentų sesijos, kurios turėtų jį ratifikuoti, o ir Europos padėtis verčia tautai paskubinti.

Ši penktadienį, gruodžio mėn. 3 d., įsigalioja 1947 m. rugsėjo mėn. 2 d. Rio de Janeiro pasirašytas Vakarų Pusrutulio Saugumo Paktas, apimamas JAV ir 13 kitų Šiaurės ir Pietų Amerikos valstybių.

Nenoromis peršasi išvada, kad visos derybos JT sesijoje, Paryžiuje, besiekia tik propagandos tikslų ir laiko nutėsimą, o tikroji tarptautinė politika ir valstybių susigrupavimai būsimiems įvykiams vyksta visai kitose vietose ir visai kitu keliu.

Queen Elizabeth, didžiausias pasaulio laivas (83.000 tonų), Southamptono uoste, Anglijoje, ištovėjo su visais keleiviais 14 dienų. Dešimt dienų jis negalėjo išplaukti dėl jūrininkų streikų JAV rytų uostuose, o nuo praeito sekmadienio iki trečiadienio — dėl nepermatomų rūkų, užgulusių visą Vakarų Europą.

Nepriklausoma Lietuva

INDEPENDENT LITHUANIA
Kanados Lietuvių Laikraštis

Redaguoja: Redakcinis Kolektyvas
Redaktorius Pr. Rudinskas
Leidžia Kanados Lietuvių Centro Taryba
Published by Lithuanian League of Canada

DARBININKU UNIJOS

Demokratinėje šių dienų valstybėje atskiras asmuo mažą teturi svorį. Užtat atskiri vienodo politinio nusistatymo asmenys jungiasi į partijas, o vienodų profesinių ar ekonominių siekimų žmonės — į profesines sąjungas, amatininkų, pramonininkų, prekybininkų ir kitas panašias organizacijas. Vienos paskirties firmos susijungia į trustus, sindikatus ir t.t.

Geriausiais ir pirmiausiai pasaulyje susiorganizavo pramonininkai, prekybininkai ir kai kurios laisvosios profesijos. Kadangi su jomis paprastai rišasi ir dideli kapitalai, tai jų svoris ne tik ekonominiame, bet ir politiniame gyvenime dažnai turi lemiamos reikšmės. Kadangi, anot to priežodžio — "Ir šventojo nagai į save riesti", tai ir šitie ekonominiai susibūrimai, jei tik jie griežtai valdžios nekontroliuojami, savo interesų labui pradeda išnaudoti kitus. Demokratinuose kraštuose, nežiūrint jų didelio finansinio pajėgumo, šitie sambūriai savo pagrinduose esti silpni dėl riboto savo narių skaičiaus, nes rinkimuose tatau turi lemiamos reikšmės.

Kuo toliau, tuo didesnį svorį visame šių dienų pasaulyje, išskyrus Sovietų Sąjungą, įgyja darbininkų profesinės sąjungos arba darbininkų unijos. Nors jos apjungia finansiškai pačius silpnuosius sluoksnius, bet jų stiprybė glūdi narių skaičiuose. Demokratinėje valstybėje gerai organizuota darbininkija yra lemiantis veiksnys valstybiniame gyvenime.

Kadangi, kaip jau buvo minėta, darbininkija susiorganizavo vėliausiai ir visada juto didesnį ar mažesnį išnaudojimą iš finansinių pajėgesnių sluoksnių, todėl natūraliai tarp jų prasidėjo varžybos už įtaką politiniame gyvenime, kova už darbo atlyginimų padidinimą ir t.t. Sumaniosios valdžios rankose šitos varžybos suteikia jai progą išnagrinėti abiejų pusių interesus ir laiku rasti abiem pusėms patenkinamą sprendimą. Priešingu atveju ta kova taip įsiaistrina, kad baigiasi streikais ir net revoliucijomis.

Darbininkų unijos daugelyje demokratinėse valstybėse įgijo pavojingą "komunistinį" atspalvį ar net pateko į komunistinės vadovybės rankas. Kadangi visuose kraštuose komunistų partija yra tik Maskvos įrankis ir akiai privalo klausyti jos įsakymų, tai ir darbininkų unijos komunistų vadovybėje tapo pajungtos nebe tiek darbininkų interesams ginti, kiek Maskvos tame krašte vedamai politikai įgyvendinti. Šitas reiškinys labai ryškus daugelyje karo išgriautų Vakarų Europos kraštų, kur vietoje įtempti visos pajėgos ekonominiam jų atstatymui, vyko ir dar vyksta nesibaigianti streikai, subaigia žlugdyti ne tik valstybes, bet ir pačių darbininkų gerbūvį. Tačiau tenka pasidžiaugti, kad ir ten, "geležinės uždangos" slepiamas baisybės po truputį išvelkant dienos švieson, darbininkija pradeda atsipeikėti ir nusigriebti nuo aklos tarnybos Maskvai. Šitai rodo darbininkų unijų skilimai Prancūzijoje, Italijoje, visiškai komunistų įtakos smukimas Anglijoje, pradedant "apsivalymais" Amerikos kontinente ir t.t. Aglijoje darbiečių vedama socializacija rodo, kad kapitalizmas gali būti darbininkijos sutramdomas su žymiai mažesniais skausmais demokratinėse reformų keliu, kaip kruvinomis revoliucijomis.

Apie darbininkų unijas Sovietų Rusijoje, tokia prasme, kaip mes jas čia suprantame, visai neverta ir kalbėti. Tai yra visiškai valdžios įrankis, vergiškai tarnaujantis valstybiniam kapitalizmui, neatsižvelgiant į darbininkų interesus. Sovietų Sąjunga laisva nuo darbininkų streikų, nuo valdžios kritikos ir net nuo opozicinio galvojimo. Kiekvienas asmuo Sovietų Rusijoje yra negyvas ratelis didelėje mašinoje. Jeigu tik jis sugirgžda, budrus mašinos "bosas" jį nutrenkia kur nors į tolimiausią Sibiro kampą, kur jam "girgždėti" daugiau progos jau nebesti. Užtat ten tylu, ramu, kaip kapuose arba kaip, įprasta sakyti, "Sovietų Rojuje".

Kanados darbininkų unijos yra didelis veiksnys dominuojančiame gyvenime. Dalis jų taip pat buvo patekę į komunistų įtaką, bet dabar sparčiai jų atsikrato. Gal iš dalies ir dėlto dalis įmonių Kanadoje vis dar tebėra priešingos unijų veiklai savo įmonėse, o kita dalis jų vengia stačiai iš baimės. Tačiau tas nesusipratimas anksčiau ar vėliau bus išgyventas ir unijos įsiteisės visur.

Kanados darbininkų unijos 1947 m. pasiekė rekordinį narių skaičių — 912.124 prieš 831.697 narius 1946 m. pabaigoje. Didžiausia yra metalistų unija su 180.000 narių, kas sudaro 19,9%. Po jos eina geležinkeliečių unija su 138.039 nariais (15,1%).

Naujai atvykusiųjų lietuvių, mačiusių Lietuvos, Sovietų Sąjungos ir kitų Europos kraštų profesines sąjungas, pareiga nešti sveiką dvasią į Kanados darbininkų unijas ir kiekviena proga nušviesti tą profesinių sąjungų iškamšą, kuria didžiųjų Sovietinė diktatūra ir kurią vis dar garbina ne vienas kanadietis darbininkas.

Leonaitis.

Skaitytojams

Šią savaitę mes išsiuntėme priminimus tiems skaitytojams, kurie dar nėra atsilyginę prenumeratos už praėjusius metus. Jeigu būtų kurių nors neaiškumų ar klaidų, "NL" administracija maloniai prašo pranešti, kad būtų galima išsiaiškinti.

Administracija kviečia visus tuos skaitytojus, kurių prenumerata baigiasi, nedelsiant ją pratęsti.

Šia proga mes norime pasidžiaugti, kad jau įstengėme įsigyti geresnių raidžių fondą, kuris neabejotinai laikraštį daro malonesnį Tamstų akiai. "NL" tikisi, kad su Tamstų parama ji ir toliau galės tobulėti ir išaugti į žymiai didesnę ir turiningesnę laikraštį.

"NL" Redakcija ir Administracija.

NAUJA LONDONO K.L.T. SKYRIAUS VALDYBA

Naujoji valdyba savo pirmajame posėdyje, kuris įvyko spalio mėn. 31 d. 19 val. CCC salėje, pasiskirstė pareigomis sekančiai:

Pirmininkas — Antanas Miškinis.

Vice-pirmininkas — Pranas Skvarnavičius.

Iždininkas — Vladas Ūsas.

Sekretorius — Elena Naujokaitytė ir narys — Ona Mačytė.

Susirašinėjimui pirmininko adresas: Ant. Miškinis, 576 York St., London, Ont.

Trumpos Žinios

Sovietų Sąjungos angliakasiai pasiuntė streikuojantiems prancūzų angliakasiams 55 milijonus frankų.

* * *

Rumunijos katalikų kunigai, kurie atsisakė prisijungti prie ortodoksų Bažnyčios — suimti. Tuo katalikų Bažnyčia Rumunijoje visiškai likviduota.

* * *

Italija bus pakviesta prisijungti prie Šiaurės Atlanto Saugumo pakto.

* * *

Bruselio paktą sudarančios penkios valstybės veda slapstus pasitarimus sustiprinti ir praplėsti antikomunistinį frontą Vakarų Europoje.

* * *

Komunistų užimtoje Kinijos dalyje anglų kalba pašalinta iš mokyklų ir jos vietoje įvesta rusų kalbos dėstymas.

* * *

Siamas prašo JAV duoti ginklų apginkluoti penkis batalionus, kurie būtų panaudoti prieš komunistus išilgai Siamo—Malajų sienos. Prašymas JAV įstaigų svarstomas.

* * *

Venecueloj lapkričio 24 d. įvyko perversmas. Kariuomenė nuvertė pirmąjį tiesioginį rinktą prezidentą ir paskyrė laikiną karišką valdžią.

* * *

Australija praplečia emigrantų ieškojimą Airijoje, Vokietijoje ir Austrijoje.

* * *

Genujoj, Italijoje, įvyko susirėmimas tarp policijos ir komunistų po antikomunistinio mitingo. 24 policininkai ir 4 komunistai sužeisti, 30 asmenų suimti.

* * *

Vakarų Vokietijoje suimta 20 čekoslovakų šnipų.

* * *

Anglija atidaro savo arsenalą Kenyjoj, Rytų Afrikoje, kuris turėtų atstoti buvusias bazes Egipte ir Palestinoje.

* * *

4.000 olandų šeimų atvyks 1949 m. iš Olandijos į Kanadą ir bus apgyvendinti žemės ūkyje. Jie gaus nuosavus žemės ūkius.

Vajus isisiubuoja

PRENUMERUOKITE IR ATNAUJINKITE "NL" 1949 METAMS

"NL" vajaus tikslas nėra vien naujų prenumeratų rinkimas, bet ir senųjų atnaujinimas. Nelaukite, kad pas kiekvieną atsilankytų platintojas. Bus gražiau, jeigu tatau padarysite patys skaitytojai. Jau ir be priminimo tokių atsirado skaitlingas būrys.

P. Žymantienė, Hamiltono Lietuvių Klubo sekretorė rašo: "Nepr. Lietuvos" platiniama Hamiltono atlieks Hamiltono Lietuvių Jaunimo Klubo Valdyba. Prašome prisijusti mums žemiau nurodytu adresu instrukcijas ir kvitų knygetes, o mes kiek galėdami prisidėsime prie šio kilnaus darbo".

Toronto K.L.T. skyriaus valdybos sekretorius P. Stuo-pis praneša, kad Toronte "NL" platinimo vajui vadovaus A. Žižys, K.L.T. skyriaus vicepirmininkas. Montreale, be praėjusio numeryje paminėtų savanorių, prisidėjo dar E. Vosyliūtė, J. Parojus, M. Lukošius ir kun. A. Vilkaitis.

Platinimo vajaus ir bendrai susirašinėjimo reikalais be jokio atlyginimo labai daug "NL" pagalbsti V. Keturakaitė ir L. Katasonovaitė.

Naujai "NL" per šią savaitę užsiprenumeravo:

Anglijoje:

L. Koklys, A. Bruzgys ir J. Igaris.

Montreale:

K. Gričius, Ig. Ramonas, R. Jablonskytė, Z. Tamošauskas (ir 2 dol. auka), Br. Ignatavičius (ir du "NL" šėru už \$20), E. Raubaitė, H. Adomonis, J. Oscila, J. Jukonis, P. Plušauskas ir K. Patapas.

Ontario provincijoje:

J. Vilniškis — Hamilton (ir 2 dol. auka), Stasiukevičiūtė ir Eidukaitis — abu iš Paris, Rakutytė Laima (be to, \$1.50 auka ir prenumerata tėvams Vokietijoje) — Belleville. V. Morkūnas — Matachewan, O. Martinkaitienė — Toronto, J. Šimkus — Pefferlaw, V. Klyvaitė — Ottawa ir J. Zubieliauskas — Boon.

Manitoba provincijoje:

V. Misevičiūtė ir V. Grigas, abu iš Calgary.

Dėl vietos stokos nebesuminime tų, kurie savo prenumeratas atnaujino.

Maža lietuvių grupelė, baigusi darbą prie cukrinių runkelių nuėmimo Carman, Man., paaukojo iš savo kuklaus uždarbio "NL" \$15, kuriuos persiuntė Jonas Stanaitis.

Tai tik nuotrupos iš beprasidedančio "NL" vajaus. Jis diena iš dienos įsisiubuoja ir mes tikimės, kad neliks lietuvių, kurio nelankytų "NL".

Visi platintojai, kurie dar negavo instrukcijų ir kvitų knygučių praeitą savaitę, jas gaus šią savaitę. Šia proga mes kviečiame atsilipti savanorius platintojus, ypatingai JAV.

Kanados Valstybės Sekretoriaus Departamentas

PRANESIMAS

Pareiškimai dėl praradimų ar nuostolių kilusių dėl tiesioginės karo veiksmų priežasties Antrojo Pasaulinio Karo metu.

1. Pareiškimai dėl praradimų ar nuostolių, kilusių dėl tiesioginės karo veiksmų priežasties Antrojo Pasaulinio Karo metu, gali būti įteikti Kanados Valstybės Sekretoriaus Departamentui, Karo Skundų Skyriui, Globotojo Raštinei, Ottawa, Canada. (Department of the Secretary of State of Canada, War Claims Branch, Custodian's Office) iki 1949 m. sausio 31 dienos imtinai, betkurio asmens, gyvenančio ar turinčio savo biznį Kanadoje, arba Kanados piliečio, gyvenančio už Kanados ribų.

2. Bet koks pareiškimas turi būti įteiktas affidavit'o formoj, keturiuose egzemplioriuose su sekančiomis žiniomis:

- (a) Pilnas vardas ir pavardė, pavardės pakeitimai, jei tokie yra, taip pat pareiškėjo adresas;
- (b) Ankstyvesnioji ir dabartinė pareiškėjo tautybė, taip pat vieta, numeris ir naturalizacijos ar pilietybės pažymėjimo išdavimo data, jei tokie yra;
- (c) Visos smulkmenos apie turto rūšį ir vertę, tikslus aprašymas išvardinant vietą ir vertę tos nuosavybės, kurios savininkas reiškia reikalavimą. Jei nuosavybė buvo apdrausta, pateikti draudimo agento pavardę, poliso numerį ir apdraudimo sumą;
- (d) Duoti pilną nurodymą pareiškėjo nuosavybės teisių į nuosavybę, kartu nuorašus dokumentų, įrodančių teisėtą nuosavybę, taip pat pavardes ir adresus asmenų, kuriems dabar toji nuosavybė priklauso ar jie ją prižiūri; pavardes ir adresus (jeigu įmanoma) asmenų, susijusių su nuosavybės perdavimu, jei tas perdavimas buvo įvykdytas be teisėto savininko žinios;
- (e) Jei nuosavybė buvo prarasta ar sugadinta, pateikti sugadinimo aplinkybes, kas ją sugadino ir kada, kiek tai yra žinoma, kartu su kitomis reikalingomis žiniomis.

3. Visos žinios turėtų būti suteiktos apie bet kokią anksčiau įteiktą pareiškimą tuo pačiu reikalu, su smulkmenomis, kaip įteikimo data, valdžia (Kanados ar kita) ir Departamentas tos valdžios, kuriai tas pareiškimas buvo įteiktas ir bylos numeris.

4. Visos žinios turėtų būti suteiktos apie charakterį ir sumą bet kokio dalinio atlyginimo ar kompensacijos (apimant taip pat draudimo mokestį) kuriuos pareiškėjas yra gavęs, atsižvelgiant į jo ankstyvesnį pareiškimą.

5. Pareiškimai bus priimami tik suregistruvimo tikslu, ir jokių būdu Kanados Valdžia ar Valstybės Sekretorius nebus atsakingi už pareiškimo teisingumą, nei už jo vykdymo eigą ar nuosavybės atgavimą, nei už tų nuostolių atlyginimą.

COLIN GIBSON

Valstybės Sekretorius.

Ottawa, 1948 m. lapkričio mėn. 1 d.

Vyt. Girdauskas.

TOLIMI AIDAI

Atsisveikinus

— Sudie, sūneli, būk laimingas.
Būk doras — nepamiršk tėvynės...
Ir žodžiai lūpose sustingo
Ir ašaros nukrito dvi, dvi skaidrios krištolinės.

Likai toli, motule mano,
Lyg obelis prie pilko kelio, —
Ten vargo dienos dieną gena
Ir tavo širdį nerimas žvarbus dažnai ten gelia.

Nūnai keliais dienų ritmingų
Einu saulėtekio ieškoti...
Bet nesurast ko širdžiai stinga,
Nors džiaugtis kviečia skaidrūs žydinčio pasaulio plotai.

Likusieji

Gyvenimą, lyg trapų indą,
Jūs nešate pro pat bedugnę...
Stebūklais dega žvaigždės spindė, —
Palaimos spindulius jums beria amžinosios ugnys.

Dangus paskyrė dalią skaudžią —
Kandė išugdė kilnią dvasią.
Varpams, aušros varpams sugaudus
Pro naktį ilgesio į šviesų džiaugsmą kelią rasit!

Regėjimas

Regiu toli laivelį menką,
Girdžiu — įsiutus audra šniokščia;
Ir bangos jį siubuoja, tranko, —
Į naktį debesų nugrimzta švyturiavę bokštai.

Mirtis šaltom akim sužiūrus
Užgėso paskutinę viltį,
Nuplėšia vėjas silpną burę
Ir per kraštus laivelio mažo ima bangos piltis...

Nebetiki stebūklui niekas —
Dangų šviesos nušvinta pluoštas:
Ant marių Viešpats ranką tiesia,
Nurimsta audros ir laivelis grįžta savo uostan.

„Liaudies Balso“ smeiztu reikalu

Be abejo, nėra tautos be išgamų, tačiau, kai pamatai juos savo tautoje, pasidaro dar skaudžiau. Dažnai mus įskaudina ir pasidavėliška „Liaudies Balso“ laikysena. Visi mes žinome, kaip kenčia mūsų tėvynė ir broliai rusų bolševikų priespaudoje, o „Liaudies Balsas“ mums kiekviena numerį stengiasi pavaizduoti ten rojų esant. Koks ten gyvenimas ir kokios laisvės, žino ir patys „L. Balso“ veikėjai. Dėl to labiausiai ir liūdna, kad lietuviškas laikraštis pasidavėliška gina ir garbina savo krašto pavergėjus, savo tėvų bei brolių kankintojus ir budelius, o purvais drabsto tuos, kurie kovoja dėl laisvės.

„Liaudies Balsas“ tebesilako dar 1940 m. Maskvos paskelbtos giesmelės, būk, esą, Lietuvos liaudis pati įsijungusi į Sovietų Sąjungą, tad visi, kas su tuo nesutinka, kas kovoja dėl laisvės, esą lietuvių vardo neverti tautos atmatos. Bet „Liaudies Balsas“ prastai seka savo maskviškių mokytojų duodamas pamokas. Juk dabar pati Maskva jau ne visada šitaip skelbia. Kai JAV paskelbė dokumentus, įrodančius Maskvos ir Berlyno glaudų bendradarbiavimą 1939-1941 m., Sovietų Sąjungos Informacijos Biuras Maskvoje paskelbė bent keliomis kalbomis atsakymą, pavadintą „Is-torijos klastojimas“. Nejaugi „L. Balsas“ tos knygutės nebus gavęs iš savo instruktorių? O jei gavo ir skaitė, tai ten rado aiškų prisipažinimą, kad ir Lietuva ir Latvija su

Estija buvo jėga užgrobtos. Esą, matydama, kad teks kariauti su naciais, SSSR turėjusi paimti savo žinion strategiškai svarbius kraštus. Negalima buvę žiūrėti į šitų tautų laisvę ir nepriklausomybę, nes buvę svarbu priešą pasitikti keletą šimtų kilometrų toliau nuo SSSR didžiųjų centrų — Leningrado ir Maskvos. Dėl to grynai kariniais sumetimais buvusi pasiūsta kariuomenė ir tie kraštai užimti. Vadinasi, mūsų tėvynė, pagal Maskvos aiškinimą, buvo įtraukta į karą ir sutrypta tam, kad lengviau būtų apginti Sovietų Rusijos centrus.

Aš ir klausiu „L. Balso“ vadovus, kasgi išgama? Ar tas, kuris stoja ginti laisvės, kuris kovoja dėl nepriklausomybės

Albert Steinberg, garsusis Vancouverio Simfonijos orkestro smuikininkas, paskirtas dirigento pavaduotoju šiemetams. Jis žinomas visai Kanadai iš savo koncertų per CBC radio.

ar tas, kuris grobikui padeda ir jį garbina? „L. Balsui“, matyti, pačiam tai yra aišku, tad jau kuris metas jis tik stengėsi garbinti dabartinį tarybinės Lietuvos rojų, o rezistencinės kovos nelietė. Bet štai lapkričio 19 ir 26 d. numeriuose išspausdino šlykštų straipsnį „Pažvelgus į VLIK'o užkulisį“, pasirašyto tulo Bruzgilo. Čia norima apjuodinti laisvės kovos veikėjus asmeniškai. Norima pavaizduoti, kad tai kažkokių visuomenės atmatų, ištvirkėlių ir savanaudžių susibūrimas. Tik „Liaudies Balso“ šmeižikai kažkaip užmiršo paaiškinti, o kodėl gi šitokius netikusius žmones visi padorūs lietuviai, ir naujieji tremtiniai ir senieji emigrantai, remia ir pripažįsta? „L. B.“ teigimas, kad jie prievartauja ir įsakinėja, be abejo, yra nesąmonė, paremta iš Maskvos pasakų, tik dar nubraukus, kad Vakarų reakcionieriškos vyriausybės juos remia. Ne, mano mielieji, jūsų svaidomos šlykštybės padoriems žmonėms neprilips ir padorių lietuvių pasitikėjimo laisvės kovų vadovybe nepakirs, nes visi žino, kad tikrieji išgamos yra savo tautos budelių garbintojai, o kovotojai dėl jos laisvės visada bus gerbiami ir vertinami.

Dėl jūsų šlykščių šmeižtų, be abejo, neverta ginčytis. Jais ir taip niekas netikės. O rašymo būdas rodo, kad šitokių moralių iškrypėlių reikėtų ne VLIK'e ieškoti, bet greičiau prieš veidrodį.

Be to, „L. Balso“ rašeiva yra taip gerai informuotas, kad norėdamas pakirsti pasitikėjimą VLIK'u, pasirenka savo aukomis 4 žmones, iš kurių tik 2 yra VLIK'o nariai. O iš viso VLIK'o narių juk yra 10. Jie atstovauja visas lietuviškas partijas ir rezistencinius sambūrius. „L. Balsas“ nori mus įtikinti, kad visa tai purvynas, kad iš tų 50.000 tremtinių retas kas tasas vertas lietuvių vardo. Mes gi tik liūdime, kad atsiranda lietuvių, kurie tarnauja savo tautos naikintojams, o prieš laisvės kovotojus visada lenkiame galvas.

Grybas.

TIK IS KANADOS SIUNCIAMI GERIAUSI MAISTO PRODUKTAI
PADEKIME BADAUJANCIAM TREMTINIUI

GERIAUSIAI JUMS PATARNAUS VALDŽIOJE REGISTRUOTA BENDROVĖ „HELP“

HELP priima maisto siuntinių užsakymus į visas Vakarų Europos valstybes, išsikiriant USSR kontroliuojamas.

HELP Patarnauja Kanados ir J. A. Valstijų žmonėms. Siuntiniai siunčiami greičiausiu Kanados pašto laivininkystės keliu.

HELP pilnai garantuoja už siuntinio pristatymą adresatui; kiekvienai atveju persiunčia Tamstai pakvituotą orderį.

SIUSKITE LAISKA SU UZSAKYMU SIANDIEN:

(Pageidaujama, kad pavardės ir antrašai būtų parašyti aiškiai, druskuotom raidėm. Už klaidingai paduotus antrašus HELP neatsakys.)

HELP Reg'd P. O. Box 777 Place D'Armes,
MONTREAL 1, QUE., CANADA.

SIUNTINYS Nr. 1
Tik \$10.00

(su įpakavimu 20 svarų)

5 svarai kiaulinių TAUKŲ

2 svarai KAVOS (pupelių)

5 svarai CUKRAUS

2 svarai kenuotos MESOS

1 svaras GRIETINIS

1 svaras RYZIŲ

1 svaras KAKAVOS.

SIUNTINYS Nr. 2

Tik \$6.00

(su įpakavimu 10 sv.)

4 sv. kiaul. TAUKŲ

1 sv. KAVOS pupelių

1 sv. MĖSOS

1 sv. CUKRAUS

1 sv. KAKAVOS

SIUNTINYS Nr. 3 Tik \$6

8 sv. kiaul. TAUKŲ

SIUNTINYS Nr. 4

Tik \$7.

2 sv. ARBATOS

4 sv. KIAUL. TAUKŲ

1 sv. MĖSOS

3 gab. TUAL. MUILO

Kun. S. Kulbis, S. J.

Nuo Montrealo iki Winnipeg

(Iš kelionės įspūdžių per lietuvių kolonijas).

Gražus būna Kanadoje ruduo, paprastai, iki lapkričio mėn. pradžios. Vėliau prasideda liūtys ir vietomis sniegas. Ilgai nedelsdamas, rugsėjo mėn. pradžioje, išvykau iš Montrealo į Vakarinę Kanados pusę norėdamas aplankyti lietuvių stovyklas, ypač tas, kuriose dar neteko būti.

Lietuviškas kaimelis Moor Lake.

Iš anksto, buvo susitarta, kad ten atvažiuočiau rugsėjo mėn. 12 d. į liet. tautinę šventę, atkeltą iš rugsėjo 8 d. Į stotį pasitikti atvažiuo ten dirbantis lietuvis tremtinys su nuosava mašina. Tik 6 mėn., kaip atvykęs iš Europos ir jau važinėja automobiliu! Tiesa, mašina nėra pirmos rūšies limuzinas. Tai rodo ir tos mašinos kukli kaina — tik 150 dolerių. Bet šiaip ar taip ji dar neblogo rieda keliu, ir važiuojant prieš kalnelį nereikėjo jos pastumti.

Tokiu būdu mano miellam prieteliui nereikia pėsčiam vaikštinėti tol, kol šis „metalinis arklukas“ savo gyvas ties paskutinį kvapą išleis, o antras dalykas, tai bus geras lavinimasis ir tobulinimasis

šaferystėje, taip, kad vėliau praturtėjus, nebus gėdos bei baimės su geresne mašina didmiesčių gatvėse važinėti. (Dabar jis jau važinėja su mašina už \$1.400! — Red.)

Moor Lake apylinkėje statoma ant Ottawos upės viena iš didžiausių Kanados elektros jėgainių. Ten darbuojasi apie 1000 darbininkų. Tame skaičiuje yra 100 lietuvių. Sekmadienį, rugsėjo 12 d., buvo atlaikytos lietuviams pasilinksminimų salėje pamaldos, į kurias atsilankė nemaža ir svetimtaučių. Baigus pamaldas Lietuvos Himnu, toje pačioje salėje buvo pritaikinta Tautos šventei paskaita.

Po skanių pietų (pirmą sykį valgančiam naujoje vietoje visuomet atrodo skanu) išėjau su būreliu lietuvių pasivaikščioti. Perėjus barakų rajoną už poros minučių patekome į raudonų, žaliųjų stogelių, namelių kaimelį. Koks buvo mano nustebimas, kai sužinojau, kad pusė to kaimelio, apie 10 namų, priklauso lietuviams. Nėra tai palociai, bet vistiek gražūs, švarūs, kai kur dar nebaigti, namukai. Jie susideda iš 2 ar 3 kambarių. Jų architektai — statytojai yra patys

tu namų šimininkai, rūpestingai išnaudoję savo laisvą laiką. Darbo neskaitant, jie kainavo vistiek brangiau, kaip anas automobilis — maždaug nuo 400 iki 600 dolerių

Tokio nejudomo turto svarbiausia priežastis, ne visai tinkamoje apsigyvenimui vietovėje, yra šeimų atsiėmimas iš Europos. Čia randasi pora dešimčių šeimų tėvų, kuriems valdžia pažadėjo atgabenti iš Europos likusius šeimos narius, kai jie bus pajėgūs savo šeimos narius išlaikyti ir suras butą kur juos patalpinti. Visa bėda, kad valdžia iki šiol dar nedarė žygių pagreitinti persikirtų šeimų narių įvažiavimui. Toks ilgas persikylimas mylinčioms šeimoms širdims sudaro daug skausmo ir begalinio ilgesio.

Vyskupas šoferiauja.

Prie didelio Nipisingo ežero stovi North Bay miestas. Tai svarbus geležinkelio mazgas, per kurį eina geležinkeliai jungia Kanados šiaurę su rytuais ir vakarais. Apsilankiau pas tame mieste gyvenantį katalikų vyskupą. Milžiniškoje savo plote diocezijoje randasi nemažai lietuvių tremtinių atliekančių savo darbo sutartis miškuose bei kasyklose. Per savo sekretorių vyskupas pasiteiravo ar kartais neatsirastų vienas kitas iš lietuvių tautybės to miesto ligoninėse.

Po kurio laiko sekretorius pranešė sužinojęs, kad katalikų ligoninėje esąs vienas lietuvis ligonis.

Vyskupas, nieko nelaukdamas, paprašė mane sėstis į jo automobilį ir pats nuvežė prie ligoninės durų. Vežant klausinėjo ar Lietuvos vyskupas taip pat vairuoja patys automobilius. Atsakiau, kad prieš karą lietuvių vyskupai turėjo automobilius, bet jais patys, kiek žinau, nevažinėdavo. Tuo tarpu dabar, atsidūrę dėdės Juozapo rojuje, jie viską prarado ir net kai kurie savo gyvybę.

Ligoninėje gulėjo kokių 30 metų jaunikaitis nuo Panevėžio, linksmo ir smagaus būdo vyrukas. Dirbo vienoje apylinkės lentpiūvėje su dešimtim kitų lietuvių vyrų ir susižeidė ranką. Kadangi susižeidimas nebuvo didelis, tai po keliolikos dienų žadėjo apleisti ligoninę.

Džiovininkų sanatorijoje

Už 100 mylių į šiaurę nuo North Bay gražioje vietoje yra Haileybury miestelis. Jau senai žinojau, kad to miesto sanatorijoje guli vienas lietuvis. Dabar gi ten atvykęs su radau ir antrą. Pirmasis ligonis yra aukštaitis, kokių 25 m. amžiaus, jau pusė metų kaip neapleidžias lovos. Pradžioje dirbo Timmins miškuo-

se. Prieš baigiant sutartį norėjo pereiti į aukso kasyklas. Ten buvo patikrinta sveikata ir pastebėta, kad jo plaučiai esą nesveiki. Taip jis pateko į šią sanatoriją. Antrasis ligonis yra jaunas, vos 19 metų sulaukęs žemaitukas, Amerikoje, netoli Bostono, turįs dėdę kunigą — vienos lietuvių parapijos kleboną. Jam, vargšeliui, iš pirmos atvykimo dienos į Kanadą reikėjo atsigulti sanatorijon. Pradžioje gydytojo buvo numatyta, kad jis po trijų mėnesių pasveiksias. Praėjus terminui dar buvo paliktas kitiems trims mėnesiams. Įgriso jiems ten gulėti iki gyvo kaulo. Sanatorijos režimas yra labai griežtas — jie turi visą laiką gulėti arba sėdėti. Uždrausta pasivaikščioti. Tokia jau išmintingųjų daktarų nustatyta tvarka ligonių labui. Ką darysi! Reikia kęsti. Tikėjimas ir viltis — vienintelė paguoda. Teko dar aplankyti lietuvių ligonius Port Arthur'o ir Toronto mieste. Visi jie yra nelaimingų atsitikimų aukso kasyklose aukos. Toronte ligonius labai dažnai aplanko Lietuvių parapijos klebonas kun. Azubalis ir vietiniai bei atvažiuosieji lietuvių. Toks ligonių nuoširdus užjautimas ir lankymas didžiai sustiprina ir suramina juos.

(Bus daugiau)

LIETUVIAI KANADOJE

TORONTO, Ont.

Būkime atsargesni.

Lapkričio mėn. 19 d., naktį, sutikęs gatvėje du inteligentiškos išvaizdos vyrus, paklausiau artimiausio viešbučio. Jie mielai nurodė kur, kurioje gatvėje, ir, kadangi jie ėjo irgi į tą pat pusę, tai pasidarėm bendrakeiviais (tik dabar prisimenu, kad toje gatvėje iš viso nėra viešbučio). Neilgai trukus pasijutau smaigiamas ir velkamas į kažkokį kiemą. Nepavykus jiems rankomis atimti man sąmonę, su ginklu pareikalavo pasiduoti. Ir tik nepaprasto atsiktinumo dėka likau išgelbėtas.

Slapt. policija pareiškė, kad čia jau ne paprastas huliganiškumas ir kad tokių dalykų įvyksta kasdien ne vien užkampuose, bet ir didžiojoje gatvėje. Esą, įstatymai per švelnūs nusikaltimams sumažinti. Daug nukentėję merginų. Kad lengviau apsaugotų panašių nelaimių, patartina būti apdairiems, nevaikščioti nakties metu pėsčiomis, nieko neklusinėt civilių asmenų ir nesinėsiot didesnių piniginių sumų. Tatai ypatingai patartina naujai atvykusiems lietuviams, kurie mažiau pažįsta miestų gyvenimą.

P. T.

VAL D'OR

Būkim objektyvūs

Beskaitydamas "NL" Nr. 21 (87) pastebėjau patalpinimą korespondenciją iš Val d'Or. Viskas ten taip gražiai parašyta, net širdžiai malonu. Naujieji lietuviai, kaip skruzdės vieningai dirba tautinį kultūros darbą.

Bet štai, tos korespondencijos vidury korespondentas viešai iškoneveikia gerb. dail. Br. Grikenį, kad jis išvykdamas kitur gyventi "nusavino" ir išsivežė jo paties sukurtas scenos dekoracijas tariamam pasipelnymui.

Kiek man teko girdėti iš Br. Grikenio, jis savo gražaus kūrinių — dekoracijų, nebuvo Val d'Or skyriaus nuosavybės perleides. Tiesa, už pirkimas medžiagas dekoracijoms pagaminti skyrius atlygino, bet už tai ir naudojosi jomis. Bet ar medžiagų išlaidos prilygsta įdėtam dailininko darbui? Pats mačiau, kaip po sunkaus fizinio darbo kasyklose daugelį pavakarių ir sekmdienų, visas sukandžiotas uodų, sunykęs, jis kūrė tą gražųjį meno kūrinių. Kaip mes visi, taip ir Val d'Or svetimačiai mūsų parengimuose grožėjosi jo kūrybos menu. Korespondentas mini kuklų honorarą, bet tas, man rodos,

dar neduoda teisės į autorius nuosavybę. Kaip ten bebūtų, bet tik ne vieta ir ne laikas išvykusį tautietį iškoneveikti, išjuodinti ir primesti jam pasipelnikavimą.

Aš manau, kad tuo klausimu viešai paaiškins ir pats dail. Br. Grikenis.

Toliau korespondentas išsmaginęs teikia palyginimo lentelę kiek "NL" ateina į Val d'Or skyrių atskirų kasyklų grupėmis. Pav.: East Malartic — 17 narių — 10 "NL" egz.

Tuo tarpu, kaip anksčiau, taip ir dabar East Malartic grupėje buvo ir yra "NL" prenumeratorių tik 3. Tad tenka abejoti ir kitų grupių parodytų duomenų tikslumu. Kuriais duomenimis ir kokiais motyvais korespondentas grindžia savo statistiką? Neužsiliūliuokim savęs klaidingom, padidintom statistikom, o ranką pridėję prie krūtinės atvirai prisipažinkim, kad savąja spauda labai mažai domimės.

Tiesa, mes čia esame naujakūriai. Turime daug bėdų. Šelpiame savo artimuosius likusius stovyklose Europoje. Bet... dažnai aplankome ir karčiamas. Manau, mums kiekvienam metams paskirti iš savo kuklaus biudžeto po 3 dol. spaudai, savo širdžiai artimam, vieninteliame čia Kanadoje išeinančiame tautinės minties laikraščiui, yra labai nedaug. Jeigu mes bent 50 procentų Kanadoje gyvenančių lietuvių prenumeruotume "NL", tai šiandieną jį mus lankytų ne kas dvi savaites, bet kasdien. O ar nebūtų malonu turėti savo dienraštį? Vytas.

LAPKRICIO 23-JI WINNIPEGE

Sekmdienį, lapkričio mėn. 21 d. pavakary, vietos ir apylinkės lietuviai ėmė ruoštis į Lietuvos Kariuomenės įkūrimo 30 metų minėjimo iškilmes. Minėjimas įvyko Lietuvių Klubu salėje, 7 val. vakaro.

Susirinkus pilnutėlei salei senų, jaunų ir dar kojų nesušilusių Kanadoje, lietuvių, minėjimą atidarė K.L.T., Winnipeg skyriaus pirmininkas, Mykolas Januška. Šis kuklus, bet didis dvasioje lietuvis, po Kanados himno paprašo visus atsistojimu pagerbti žuvusius ir tebežūstančius karius, šaulius ir partizanus. Savo kalbą pirmininkas pradeda žodžiais: "Per amžius budėję Laisvę laimėjome, per aukas ir pasišventimą, — tokį užrašą mes radom Karo Muziejų, kai grįžom po Nepriklausomybės Kovų į namus." Neilga, bet nuoširdžia kalba, nušvietęs dienos prasmę pirmininkas pakviečia į garbės prezidiumą Savanorių Kūrėjų atstovą P. Liaukevičių ir Lietuvos kariuomenės karininkų atstovą P. Matulionį.

Nesenai atvykęs p. Matulionis pasakė ilgą ir turiningą kalbą, išryškindamas stambiausiais bruožais lietuvių karį ir kariuomenę nuo karaliaus Mindaugo laikų iki mūsų dienų.

Antruojų kalbėtoju žodį gauna P. Liaukevičius. Šis garbingas Nepriklausomybės kovų dalyvis, kaip gyvus prikelia Nepriklausomybės kovų vaizdus. Jo kalba neilga, bet plaukianti iš sukrūvintos suskandusios širdies, pavergė klausytojus. Ir tol lietuvių žaidzos neužgis, kol pasaulio gėda viešpataus didesnėje Europos ir Azijos dalyje.

Toliau, vos ketvirtadienį atvykusi iš tremties, V. Šmaižienė paskaitė savo kūrinių. Ji ypatingai kreipėsi į Nežinomąjį karį, kuris savo jauna gyvastim mums Laisvę

Winnipeg lietuvių kolonijos grupė prie St. Paul's college koplyčios su kun. tėvu Kulbiu ir tremtinių bičiuliu Rev. McGuire priekyje.

Vancouverio zinos

Vancouverio lietuvių kolonija kasdien vis auga. Iki šio laiko atvyko 35 vyrai ir 11 mergaičių. Ypatingai Vancouverio lietuviai apsidžiaugę sulaukę savo tarpe tautinių šokių mokytojos Danos Kurnaitės, kuri savo gabumus spėjo jau įrodyti, vos tik porą savačių pagyvenusi, sudarydama tautinių šokių grupę ir pradėjusi vesti pamokas. Be to, Vancouverio apsigyveno ir iš čia ketina niekur nesikelti akordeonistas Jonas Janušas, kuris buvo čia kaip vanduo ir druska reikalingas. Senieji ir naujieji Vancouverio lietuviai savo tarpe tiesiog broliškai sugyvena. Naujai atvykusios lietuvaits, nors ir turėdamos ilgas darbo valandas, uoliai lanko K.L.T. skyriaus susirinkimus bei repetijas ir gavusios pirmą algą nutarė įsigyti tautinius rūbus. Atrodo, gražus pasiryžimas atsikvėpti pirmiau įsigyti koki nors modernų rūbą, o vietoj jo tautinį, kad Lietuvos ir lietuvių vardą išgarsinti. Neatrodo, kad daug moterų tiek pasiryžti galėtų.

Lapkričio 20 d. K.L.T. suruošė pirmą šokių vakarą. Publikos prisirinko pilnutėlė salė ir visi puikiai pasilinksmino. Trumpą programą atliko A. Jakštaitė ir J. Janušas padainuodami kupletus iš Vancouverio aplinkos. Reikia tikėtis, kad sekančia proga jau ir mūsų tautinių šokių grupė galės pasirodyti.

K.L.T. gauna nemaža laisvę iš visos Kanados, su pasiteiravimais dėl darbo ir įsikūrimo galimybių. Šiuo metu Vancouverio jaučiamas didelis darbininkų perteklius ir darbo labai sunku gauti, kadangi daug ūkininkų bei ūkio darbininkų žiemai čia suplaukia. Taip pat žiemą sustoja žvejyba, daug uždaro maisto stovyklų, kurios yra kalnuose ir kur iškrenta daug go. Norint Vancouverio įsikurti, geriausia čia atvykti apie kovo pabaigą, kada vėl visi sezoniniai darbai prasideda.

Didėjant lietuvių skaičiui Vancouverio "Nepr. Lietuvos" skaitytojų skaičius taip

pat auga. Norint nusipirkti "Nepr. Lietuvą" atskirais numeriais, galima gauti laikraščio kioske "Universal News Stand" 112 East Hasting St. Vancouver, B. C. Vancouverietis.

Maistas i Europa per VIENA SAVAITĖ SAFE

SAVE A FRIEND IN EUROPE, Inc.

Montrealo skyrius — 1410 Stanley Street, Montreal, P.Q., Canada. — Tel.: HA. 4276

Kaip veikia SAFE? Už kiekvienus \$10.05 kuriuos prisiųsite, SAFE pasiųs jums vieną Skulbos Orderį. Jame jus įrašysite siuntinio gavėjo vardą ir adresą ir pasiųsite oro paštu į Europą. Gavėjas jį pasieks per vieną savaitę ar greičiau. Orderio gavėjas kreipsis į vieną iš Paskirstymo Centrų Vokietijoje, kurie surašyti antroje orderio pusėje, ir jam tuojau pat bus išduotas SAFE pakietas. Jeigu gavėjas pats negali nuvykti į Paskirstymo Centrą, jis gali įgaluoti kitą, padėdamas savo parašą antroje orderio pusėje. Be visiems gerai žinomo standartinio siuntinio 21 sv. už \$10.05, mes turime sandėliuose Vokietijoje ir Austrijoje siuntinius po

1) 11 sv. rafinuoto cukraus už.....\$ 2.45

2) 16½ sv. grynų taukų už.....\$11.40

Papildomas mokestis Berline ir Rusų zonoje:

Standartiniam siuntiniui\$1.00

Cukraus ir taukų siuntiniams po\$0.50

Užsakydami visada nurodykite zoną

SAFE maisto siuntiniai jau ten vietoje ir laukia jūsų užsakymų! Apie šimtą Paskirstymo Centrų Vokietijoje! Rašykite sekantį užsakymą (angliškai arba vokiškai):

SAFE, Inc., 1410 Stanley Street, Room 903, Montreal, P.Q., Canada — Phone: HA. 4276

Enclosed is ☐ Money Order for Dollars (\$.....) for which please send me Speed Vouchers at \$10.05 each, subject to usual SAFE conditions.

Please print YOUR name and address

NAME

STREET AND NUMBER

CITY AND STATE

DO NOT WRITE HERE

CARITAS (Šveicarų Labdaros Centro) Atstovai.

SIUNTINIO TURINYS

(24½ sv. virš 45.000 kolorijų)

4 sv. margarino 2 sv. mėsos,
1 sv. kavos, 2 sv. ryžių,
7 sv. kv. miltų 2 sv. cukraus,
1 sv. marmalado, ½ sv. kakavos,
2 sv. aviž. maisto, 2 sv. pieno
1 sv. pieno šokolado.

Paruošti siuntiniai gaunami visuose didesniuose miestuose

VOKIETIJOJE ir AUSTRIJOJE

Tariamasi ir su kitais kraštais.

Please check Country and Zone below:

☐ AUSTRIA - ALL ZONES

GERMANY

☐ BERLIN (all sectors)

☐ AMERICAN ZONE

☐ BRITISH ZONE

☐ FRENCH ZONE

Or print name of City and Country here

☐

atpirkęs, savo vardą nusinešė.

Antroji minėjimo dalis prasidėjo lietuvių tautinių šokių "Kalvelis". Maironio eilėraštyje "Senovės Daina" labai gražiai padeklamavo jaunutė Lydija Dargužaitė. P. Klevinaitė pianinu paskambino Verdi "Rigoletto". Dar pašokta "Mikita" ir "Polkutė". Šokiai pavyko labai gražiai. Telioka tik prašyti šokėjų, jų vadovę E. Klimaitę ir muzikantą Jurgį Janušką, kad jie šoktų vis daugiau.

Didelis įnašas programoje buvo trys deimantukai: Elena Dauguvietytė, žavėjusi savo solo dainomis, Birutė Pukelevičiūtė savo meniniu deklamavimu ir J. R. Simonavičius taip pat solo dainomis. Solistams akompanavo kanadietė Mrs. Jackie Anderson.

Minėjimo užbaigiamuoju vainiku buvo naujagimis (dar nekrikštytas) choras, vadovaujamas J. R. Simonavičiaus. Choras vykusiai padainavo tris dainas. Jam linkime ilgo ir sėkmingo gyvenimo.

Visas minėjimas praėjo pakilioje ir jaukioje nuotaikoje. Tenka tarti nuoširdus ačiū K.L.T. Winnipeg skyriui, ypatingai jo pirmininkui Mykolui Januškai, jo broliui Vincui Januškai, kuris po nelaimingo atsitikimo, nepaisydamas savo sveikatos, uoliai visais reikalais rūpinosi ir bėginėjo. Taip pat ačiū ponai Zavadskienei ir panelėms Šarkaitei ir Vanagaitei.

Pažymėtina dar, kad minėjime dalyvavo YMCA direktorius, "Winnipeg Free Press" ir "The Winnipeg Tribune" reporteriai ir kiti.

Visma.

SURASK NORS VIENĄ

naują skaitytoją, padėsi padvigubinti "NL" prenumeratorių skaičių!

Val d'Or vel \$100

Veiklusis Val d'Or Kanados Lietuvių Tarybos Skyrius savo aukomis ir kitokia pinigine parama lietuviškam organizaciniam darbui Kanadoje toli pralenkė net ir pačias stambiausias lietuvių kolonijas, išskyrus Montrealą.

Šiomis dienomis Val d'Or skyrius vėl prisiuntė \$100 už nupirktus "NL" šėrus.

Šėrus nupirko (visi po vieną): Bakšys Stasys, Kirstukas Jonas, Sutkauskas Henrikas, Sibutis Petras, Jablonskis Jonas, Stankus Justinas, Makauskas Mečys, Mikuckas Viktoras, Banionis Mindaugas, Pikšilingis Justinas.

"Nepr. Lietuva".

TEL. KE 3881

G. G. J.

DAZOM IR DEKORUOJAM KRAUTUVES, restoranus, viešbučius ir namus. Darom iškasbas reklamas ir užrašus ir atliekam namų remonto darbus iš vidaus ir lauko.

Darbą imame ir už Toronto ribų.
1414 DUNDAS STREET W
TORONTO, Ont.

"NEPR. LIETUVA" SKOLON
Visiems naujai atvykusiems lietuviams "Nepr. Lietuva" siunčiama skolon, jeigu tik jie praneša savo adresus.

Iš antros pusės, visi kurie gali užsimokėti, prašomi nedelsti ir savo skolą išlyginti. "N.L." Administracija.

TEL. VI.6373

6668 DeLorimier Ave.
Montreal, Que.

Albertas J. Norkeliunas

GENERAL INSURANCE VISOKIAUSIA APDRAUDA

Teikiu sąžiningą patarnavimą visose Apdraudos srityse

Pildau valdiškas blankas, darau vertimus ir t.t.

Valandos: Pirm. ir ketvirt. vakarais nuo 7.00 iki 10.00 ir pagal susitarimą.

S. MAZULAITIS

Lietuviai siuvejai

Priimu vyrų ir moterų drabužių užsakymus iš savos ir klijentų medžiagos. Vėliausios Europos ir Kanados mados. Kaina prieinama.

6820 Monk. Blvd. Ville Emard Montreal,
Telef. TR. 3363. Tramvajus 36.

Jei Jums reikalingas elektrinis darbas šaukite

Virball Electric, Reg'd

TEL. DO. 3655

Lietuviai Elektros Kontraktoriai

Darbas garantuotas — Greitas patarnavimas

Visokios rūšies elektros įtaisymas, bei pataisymas

Laikau pardavimui visokius elektrinius reikmenis

Savininkas: STASYS VIRBALAS, TEL. DO. 3655

816 Jean Talon, W. Montreal

Neuzmirsk Padėti Tremtiniui!

AID OVERSEAS, INC., 4851 S. ASHLAND AVE., CHICAGO 9, III.

AID OVERSEAS, INC. siunčia maisto siuntinius į visas 4 Vokietijos zonas ir kitus Europos kraštus, išskyrus SSSR. Siuntiniai yra pilnai apdrausti nuo dingimų. Jei adresatas nesurandamas, pinigai grąžinami siuntėjui. Pristatymas trunka tarp 12-18 dienų, žiūrint į kur siuntinys eina. Siųsdami čekį ar pinigų orderį AIŠKIAI PARAŠYKITE SAVO IR GAVĖJO ADRESĄ, PAKIETŲ NUMERIUS IR JŲ KAINAS. AID OVERSEAS, INC. maisto siuntiniai pakuojami Europos sandėliuose, o užsakymai iš Chicagos siunčiami AIR MAIL-SPECIAL DELIVERY. Maisto paruošimas yra agrikultūros ir sveikatos departamentų priežiūroje. Pavieniams asmenims ir organizacijoms, užsakant iš karto didesnę siuntinių skaičių, duodama nuolaida.

SIUNTINYS Nr. 1—\$7.60
2 sv. 3 ozs. kiaulinių taukų
2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. salami dešros
2 sv. (be 2 ozs.) ken. bekono
1 sv. 2 ozs. margarino

SIUNTINYS Nr. 2—\$7.20
2 sv. 3 ozs. kiaulinių taukų
2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. 3 ozs. margarino
2 sv. (be 2 ozs.) ken. bekono
1 sv. kiaulienos mėsos

SIUNTINYS Nr. 3—\$7.20
4 sv. rūkytų lašinių
2 sv. 3 ozs. kiaulinių taukų
2 sv. 3 ozs. margarino
1 sv. kiaulienos mėsos

SIUNTINYS Nr. 4—\$7.10
2 sv. 3 ozs. kiaulinių taukų
2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. degintos kavos

1 sv. 2 ozs. margarino
1 sv. 1 ozs. šokolado
2 gabalai tualetinio muilo
14 ozs. (1 dėž.) kond. pieno

SIUNTINYS Nr. 5—\$5.50
2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. presuoto marmelado
2 sv. degintos kavos
2 sv. 3 ozs. cukraus
1 sv. 2 ozs. margarino

SIUNTINYS Nr. 6—\$2.80
8 sv. 13 ozs. cukraus

SIUNTINYS Nr. 7—\$7.20
3 sv. rūkytų lašinių
2 sv. 3 ozs. kiaulinių taukų
2 sv. 3 ozs. margarino
2 sv. (be 2 ozs.) ken. bekono

SIUNTINYS Nr. 8—\$2.95
5 sv. kvietinių miltų
4 sv. 7 ozs. cukraus

SIUNTINYS Nr. 9—\$4.95
2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. marmelado
1 sv. kavos
4 sv. 7 ozs. cukraus

SIUNTINYS Nr. 10—\$6.80
2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. 3 ozs. kiaulinių taukų
2 sv. 3 ozs. margarino
2 sv. kavos
1 sv. 1 ozs. šokolado

SIUNTINYS Nr. 11—\$3.95
4 sv. kavos
4 sv. 7 ozs. cukraus
1 sv. 2 ozs. miežinių kruopų

SIUNTINYS Nr. 12—\$5.95
2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. 3 ozs. kiaulinių taukų
3 sv. kavos
2 sv. 3 ozs. cukraus

PAIEŠKOJIMAI

— Bielskus Andriejus, gim. Margavos km., Igliskėlių v., Marijampolės apskr., išvykęs į Kanadą 1925-30 m., gyvenęs Montrealyje. Ieško: Vaisnoraitė Gražina, (13a) Ansbach, Dollmannstr. 30 (bei Jaegerhuber), Germany, US Zone.

— Gudaičiai Evaldas ir Leo, išvykę į Kanadą prieš 20-24 metus. Ieško: Kremeris Karolis, (13a) Bamberg, Unt. Sandstrasse 14, Germany, US Zone.

— Urmonas Jonas, kilęs iš Pašvitinio v., Meilionių km., Šiaulių apskr., į Kanadą atvykęs prieš 30 metų. Ieško: Petras Bernotas, Bissett, Man.

— Lukoševičius Tadas, kilęs iš Sargunciškių km., Rumšiškių v., Kauno apskr. Ieško jo tėvas apsigyvenęs Lenkijoje. Adresas: S. Lukaszewicz, Kolonia Rogainy, Gmina Rogainy, Powiat Pastek, wojewudstwa Olštynska, Polen.

— Butkus Juozas prieš 7 mėn. atvykęs į Kanadą iš Diepholz pereinamojo lagerio. Ieško: Šutiny, Ear Falls, P. O., Ont.

— Broliai Rudinskai Vincas ir Antanas, kilę iš Strumbaglio km., Rudaminos v., išvykę į Kanadą 1923 m. Ieško kaimynas St. Malinauskas, c.o. H. Mockevičius, 8184 Lab. Serv. Co., 84 Lab. Superv. Co., APO 403 A. U. S. Army, c.o. P. m. New York. N. Y.

— Žaliauskas Pranas su šeima, kilęs iš Paežerių km., Vilkaviškio apskr., į Kanadą atvykęs 1948 m. birželio-liepos mėn. kaip ūkininkas. Ieško: Mazlaveckas Alfonsas HEPC —M.—129-9, via Pembroke, Ont.

— Dėdės Motiejus ir Jurgis Gyliai, seni Kanados gyventojai. Ieško: Adelė Gylytė, St. Margaret's School Kirkfield, Ont.

Mesine ir maisto produktai

SAVININKAS JUOZAS PAPLAUSKAS

1918 Frontenac, Montreal

TEL. FA 0209

CRANK GRINDING CYLINDER BORING
J. Ambrasas — L. Rugienius

MONTREAL MOTOR REBUILDERS

AUTO PARTS AUTOMOTIVE MACHINISTS
MOTORS REBUILT & EXCHANGED

585, Prefontaine St.
corner St. Catherine

FRontenac 0879

VISIEMS LIETUVIAMS GERAI ZINOMAS

LAIDOTUVIUI

DIREKTORIUS

J. H. BENOIT

Funeral Director

NELAIMIŲ ATVEJŲ VISADA PASIRUOSES PADETI

2102 FULLUM ST.

AMherst 0694

SIUNTINYS Nr. 13—\$5.30

1 sv. 2 ozs. kiaulinių taukų
1 sv. 2 ozs. margarino
1 sv. presuoto marmelado
1 sv. 2 ozs. sirupo
2 sv. 3 ozs. cukraus
2 sv. 3 ozs. ryžių
½ sv. kakavos
1 dėž. kond. grietinės

SIUNTINYS Nr. 14—\$6.40

2 sv. 3 ozs. kiaulinių taukų
2 sv. rūkytų lašinių
1 sv. presuoto marmelado
2 sv. 3 ozs. cukraus
1 sv. kiaulienos mėsos
2 gabalai tualetinio muilo

SIUNTINYS Nr. 15—\$5.50

1 sv. 2 ozs. margarino
1 sv. 2 ozs. sirupo
1 sv. presuoto marmelado
1 dėžutė kepininės pastos
1 sv. kavos
2 sv. 3 ozs. cukraus
2 gabalai tualetinio muilo
1 sv. miežinių kruopų
1 dėžutė kond. grietinės
½ sv. kakavos
½ sv. saldinių "bonbon"

SIUNTINYS Nr. 16—\$5.25

1 sv. 2 ozs. kiaulinių taukų
1 sv. rūkytų lašinių
1 sv. 2 ozs. margarino

1 sv. presuoto marmelado

1 sv. kavos

4 sv. 7 ozs. cukraus

SIUNTINYS Nr. 17—\$5.45

1 sv. 2 ozs. kiaulinių taukų
1 sv. 2 ozs. margarino
1 sv. presuoto marmelado
1 sv. degintos kavos
1 sv. 2 ozs. miežinių kruopų
2 sv. 3 ozs. sūrio
2 sv. 3 ozs. cukraus

SIUNTINYS Nr. 18—\$5.60

4 sv. rūkytų lašinių
4 sv. 7 ozs. cukraus
1 sv. 2 ozs. margarino

SIUNTINYS Nr. 19—\$9.95

2 sv. 3 ozs. kiaulinių taukų
2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. (be 2 ozs.) ken. bekono
2 sv. 3 ozs. margarino
2 sv. presuoto marmelado
4 sv. kavos
4 sv. 7 ozs. cukraus
2 gabalai tualetinio muilo

SIUNTINYS Nr. 20—\$7.80

4 sv. 7 ozs. margarino
4 sv. 7 ozs. cukraus
4 sv. kavos
3 sv. 5 ozs. miežinių kruopų
2 sv. kvietinių miltų
2 sv. presuoto marmelado

PASTABA: Cia nustatytos kainos siuntiniams į Vokietiją; siunčiant į kitus kraštus reikia pridėti 40 centų už kiekvieną siuntinį specialioms išlaidoms padengti.

MONTREALO ŽINIOS

SERGA PROF. A. ŠAPOKA

Nuo praeito penktadienio, lapkričio mėn. 26 d., serga prof. A. Šapoka. Jis jau anksčiau sirgo gripu ir pilnai neapsitaisęs pradėjo darbą. Įmonėje persalo, prie to dar sunkus darbas ir teko atsigulti į lovą.

Prof. A. Šapokai, artimam „NL“ bendradarbiui, linkime greitai pasveikti.

SV. ONOS PAŠALPINĖS D-JOS VAKARIENĖ

Lapkričio mėn. 28 d. Lietuvių Parapijos salėje įvyko Sv. Onos Pašalpinės Dr-jos vakarienė, sutraukusi pilnutėlę salę dalyvių.

Nereikia nė aiškinti, kad darbščiosios šeimininkės — pati pirmininkė D. Girdauskienė, E. Girdauskienė, Paznokaitienė, K. Jasutienė, E. Lukošienė, O. Kuprevičienė, J. Mališauskienė, Mikalauskienė, O. Kalinauskienė, Milienė, Kriščiūnienė, O. Dailidienė, Šilkauskienė, O. Bobiniūtė ir kitos puikiai svečius pavaišino.

Vakarienės metu įvyko loterija, po vakarienės — linksmas pasišokimas.

BLUE CROSS

Quebeco provincijoje plačiai veikia sveikatos apdraudimo organizacija „Blue Cross“ (Mėlynasis Kryžius), kuriai priklauso daugumas ligoninių ir kuri yra apdraudusi virš 400.000 žmonių. Ji sukurta be pasipelnymo tikslų, todėl draudos mokestis nedidelis. Apsidrausti galima tik grupėmis — įmonėmis, organizacijomis ir pan. Yra kilusi mintis įstoti į ją ir Montrealo lietuvių grupei. Apie tos organizacijos tikslus, draudimo mokestį, patarnavimus ligos atveju ir kt. plačiau įdėsime „NL“ sekančiame numeryje.

PSICHINIS LIGONIS

Praeitą šeštadienį į „NL“ redakciją atvažiavo Karolis Okmanas iš Rolphton lietuvių stovyklos, kur jis dirbo prie hydro-elektrinės stoties statybos. Greitai paaiškėjo, kad svečias yra psichinis ligonis.

Kadangi redakcijoje nieko nebuvo, tai p. Vilimas apmokėjo jam už taxi, davė palatą, p. Liesunaitis \$3, buvo bandyta jį nuvežti į viešbutį, bet jis nesidavė. Sekmadienį jis vėl pasirodė šv. Onos Dr-jos vakarienėje, bet jau be palto, be skrybelės ir be inž. Petravičiaus portfelio, kurį jis vežiosios, matyt, pasiėmęs iš Rolphton.

Dabar ligonis randasi ligoninėje ir kartu policijos priežiūroje. Tiriamas jo sveikatos stovis. Juo rūpinasi K.L.T. vice-pirmininkė p. Juškevičienė.

RINKIMAI LIETUVIŲ KLUBE

Gruodžio mėn. 5 d. Klubo pašalpinės susirinkimo metu įvyks praeitame šėrininkų susirinkime numatyti Klubų valdybos ir direktorių rinkimai. Atrodo, kad rinkimai žada būti „karšti“ ir reikia laukti šimtaprocentinio šėrininkų dalyvavimo.

Teko patirti, kad liaudžibalsininkų grupė labai gyvai perka šėrus — iki pilnos leistinos vienam asmeniui šešių šėrų normos, ir žinoma, tikisi toliau šėimininkauti Klube.

Net prieš tokį visų gerbiama visuomenininką D. Norkeiliūną, vieną iš kandidatų į pirmininkus, varoma akcija, kad jis silpnos sveikatos, užsiėmęs kitais darbais (kas neužsiėmęs?) ir t.t., atseit, netinka į pirmininkus.

Reikia manyti, kad šėrininkai „atskirs pelus nuo grūdų“ ir apsisaugos nuo tų, dėl kurių šįmet pusę metų teko kamuotis dėl licencijos svaigalams, padaryti šimtus dolerių nereikalingų išlaidų, „atstatydinti“ valdybą ir t.t.

Klubietis.

Puikios vestuves

Lapkričio mėn. 20 d. Lietuvių Parapijos bažnyčioje klebonas kun. J. Bobinas sujungė prieš metus atvykusius du naujus Kanados gyventojus, montrealiečius — Viktoriją Selenytę ir Igną Gurčiną.

Prie altoriaus jaunosius palydėjo pajauniai ir pamer-gės: Liudas Selenis — Milana Gečaitė, Leonas Gureckas — Alice Mitchel, Natas Baltrušaitis — Francis Žiziūnaitė ir Augustas Kudirka — Onutė Žiziūnaitė. Tėvų vietoje jaunosius lydėjo: ją — Vincas Mitchel, jį — Vaclovas Pužauskas. Jungtinių iškil-

mes padidino bažnytinis choras.

Puikias vestuvines vaišes surengė p.p. Žiziūnai savo namuose. Jos praėjo labai jaukioje nuotaikoje ir jų prisiminimas ilgai pasiliks dalyvių atmintyje.

Abu jaunavedžiai yra uolūs K.L.T. darbuotojai, o Viktorija Selenytė ir aktinga tautinių šokių šokėja.

Linkime jiems daug laimės ir sėkmės naujai sukurtoje šeimos židinyje.

PARDUODAMAS POOL-ROOMIS

Montreal - Verdun
Esame du partneriai; parduoda viena pusė.

Kreipkitės
J. KENDARIS
15 1st Avenue, Ville Lasalle
TEL. — TR.5428.

Jeigu jūs ieškote baldų butui ar biurui, naujų ar naudotų, atsilankykite

Lasalle Furniture Exchange

251 Craig St. E., Montreal
Tel. PL 2376
Mes perkame ir parduodame žemos, be derybų, kainos, didžiausias pasirinkimas.

„NL“ vajeaus vakarienė

įvyks gruodžio mėn. 12 d.
4 val. Lietuvių Parapijos Salėje.

„N. Lietuvos“ koncertas Montrealy

Įžangos žodį tarė „NL“ redaktorius Pr. Rudinskas.

Neužmiršta ir Lietuvos karūmenės šventė, kuri būdavo tuo pačiu metu švenčiama Tėvynėje — atatinamą kalbą pasakė kapitonas Kviesniskas.

Meninę dalį atidaro St. Barauskas, meno mėgėjų sekcijos pirmininkas ir kartu programoje vaidinto St. Lauciaus veikalo „Paslaptingoje zonoje“ režisierius. St. Barauskas, būdamas teatro aktorius, iš anksto žinodamas ką reiškia ne artistą įvilkti į artisto rūbą, sugebėjo parodyti tiek daug, kad retas galėjo tikėtis. Toliau programai vadovavo P. Kvietkauskas.

Scenos uždangai pakilus, vaizdelis vyksta lietuviškoje seklyčioje. Povilas — J. Gudas, Lietuvos partizanas — meistriškai lopydamas seną švarką, šneka dėl beviltiškos kovos su kitu partizanu — J. Vaitkučiu, kurio sumanūs ir puikūs gestai puikiai nuteikė publiką. Jiems besikalbant įeina partizanų vadas — Julius Šaltenis. Partizanų vadas, kaip matyti iš veikalo, tokioje pat prislėgtoje nuotaikoje, kaip ir partizanai. Atrodė, kad J. Šaltenis, vaidindamas svarbiausią rolę, kažkaip lyg skubėjo, kažką norėjo pralenkti savo greitais sakiniiais ir gestais. Kaip vado išgyvenimas ir savijauta išlaikyta puikiai. Toliau įeina vado sesuo — Paužėnaitė Milada, kuri vieno partizano kaltinama kaip išdavikė — bendradarbiaujanti su priešais. M. Paužėnaitė, savo rolę pilnai atitiko. Griežta savo išvaizda, tvirtu nusistatymu, mesdama vadu po kojų iš priešų išgautus slapstus dokumentus ir kartu pristatydama priešų milicijos viršininką, kurio rolėje buvo J. Vasiliasakas, ji įrodė savo nekaltumą. Įdomus momentas susidaro, kai Benamė Bobulė — Agnė Stravinskaitė, kuri taip pat dirba partizanų nauda, kalbasi su komсомoleu Simu Kvarke — Vytautu Sabaliu. Jie daugiausia sudomino publiką ir sukėlė juoko. Savo roles jie suvaidino geriausiai.

Po vaidinimo sekė montrealiečiams senai pažįstamo K. Žižūno kūryba. Didžiausią plojimų audrą sukėlė scenoje pasirodę „Linksmieji Vincukai“ — K. Jekas ir Bubelis. Keletą kartų pakartoje, jie publikai pažadėjo daugiau padainuoti sekanči kartą. Vienai audrai nutilus, išky-la kita: į sceną įeina p. A. Stravinskaitė ir R. Šimoniūškis su duetu „Nesek sau rožės prie kasų“.

Salei apimusi, J. Nevardauskas skaito savo eilėraštį „Broliams Lietuviams“.

Paskutinėje programos dalyje — „Pas „NL“ platintoją“, Stasio Barausko vaizdelis, kuriame vaidino: Jonas, platintojas — J. Adomonis, Onutė interesantė — M. Paužėnaitė, Jurgis, interesantas — J. Vaitkutis.

Meninė dalis užbaigta Tautos Himnu.

J. Nevardauskas.

Koncerto pajavairinimai

Meninės programos pertraukos metu žiūrovai buvo nustebinti „NL“ extra laida specialiai pritaikinta tai dienai. Platintojo rekordą sumušė Br. Stanionytė ir Alb. Jonelis, surinkę \$18.48, po jų sekė G. Kudirkaitė ir A. Mankus — \$15.07 ir M. Lukošūtė ir Br. Staškevičius — \$11.71.

Po programos sekė įdomi loterija. Buvo leidžiama suknelė medžiaga — J. Jurėno dovana, Whisky bonka — L. Girnio, vyno bonka — K. Toliušio, vyno taurės — K. Rusino, lėkščių komplektas — J. Leknicko, tuzinas alaus — Jono Gudo, du tuzinai alaus — K.L. C.T. ir daug įvairių knygų — kun. A. Vlkaičio, prof. A. Šapokos ir Pr. Rudinsko dovanos. Loterijos bilietų platinime pirmas vietas laimėjo tos pačios poros, kaip ir Extra laidos platinime.

Koncerto surengimui daug pasidarbavo abu Leknickai, A. Salala, abu Kuprevičiai, O. Lukošienė, K. Rusinas, J. Jurėnas ir daugelis kitų.

„NL“ platintojas Astrauskas gavo 16 naujų „NL“ prenumeratorių ir \$20 už šėrus.

Bendrai vakaras praėjo puikioje nuotaikoje ir davė apie \$450 pajamų, iš kurių \$51.37 Extra laida ir \$81.50 — loterijai.

IR SVETIMTAUČIAMS GRAZIAUSIA KALĖDŲ ŠVENTĖMS

D O V A N A

vaizdų albumas „LIETUVA, šalis mano Brangioji“. Tekstai ir Lietuvos istorijos santrauka anglų kalboje. Kaina tik \$1.00. Dar šiandien su laišku siųskite ir pinigus.

„ATŽALYNAS“ 7655 Centrale St. Ville Lasalle, Montreal.

Nepriklausoma Lietuva

3 Fourth Ave, Ville LaSalle, — Montreal, Que., Canada
Telefonas: TR. 9735

Prenumerata Metams: Yearly Subscription Rates:
Kanadoje \$3.00 Canada \$3.00
Užsieny 3.50 Other Countries 3.50

Paieškojimų kaina \$0.50, smulkių skelbimų — už pirmus 15 žodžių — \$0.50, toliau po 2 ct. už kiekvieną sekantį žodį. Kiti skelbimai — pagal susitarimą.

2820 ALLARD ST.,
Montreal 20.

Tel. TRenmore 1135

VICTORIA

CLEANERS & DYERS CO.

Mes valome ir dažome įvairius, kaip vyriškus, taip moteriškus drabužius. Taip pat išvalome nuo lietaus apsiastus, dėl kurių uždedame „Drex“, kas neperleidžia vandens ir duoda graženę išvaizdą.

Taipgi valome visokiausios rūšies karpetas ir fotelius (Chesterfields), gardinus lengvus ir sunkius.

Kiekvieną orderį pajimame iš namų ir pristatome į namus.

Už musu atliktą darbą garatuojuame.

Dėl informacijų prašome telefonuoti TRenmore 1135 (galima pašaukti lietuviškai).

Lietuviai savininkai:

J. Kriaučeliūnas A. Majauskas J. Matulaitis